

Środowisko rodzinne a kształtowanie zainteresowań muzycznych dziecka: zestawienie bibliograficzne w wyborze

Oprac. Marta Boszczyk

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka. Wydział Informacyjno-Bibliograficzny, 2018 r.

Wydawnictwa zwarte

1. Bonna, Beata : Rodzina i przedszkole w kształtowaniu umiejętności muzycznych dzieci : zastosowanie koncepcji Edwina E. Gordona. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2005. – 252 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 184-195
Zawiera: 1. Miejsce umuzykalniania dzieci sześciolletnich w podstawowych środowiskach ich życia (m.in. środowisko rodzinne). 2. Eksperyment pedagogiczny z uwzględnieniem teorii uczenia się muzyki Edwina E. Gordona. 3. Środowisko rodzinne w rozwoju umiejętności muzycznych dzieci – diagnoza. 4. Środowisko przedszkolne w rozwoju umiejętności muzycznych dzieci – diagnoza. 5. Efekty rozwoju umiejętności muzycznych dzieci w świetle badań eksperymentalnych (m.in. środowisko rodzinne a umiejętności muzyczne).
2. Bonna, Beata : Środowisko rodzinne w procesie rozwoju muzycznego dzieci. W: Edukacja kreatywna / pod red. Ewy A. Zwolińskiej. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, 2005. – S. 253-259
3. Bonna, Beata : Zdolności i kompetencje muzyczne uczniów w młodszym wieku szkolnym. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2016. – 749 s. : il. ; 24 cm
4. Burczyk, Irena : Muzyka w aspekcie rozwoju muzycznego dziecka. W: Muzyka w przestrzeni edukacyjnej : wyzwania i inspiracje / red. nauk. Rafał Majzner. – Bielsko-Biała : Wydawnictwo Naukowe Akademii Techniczno-Humanistycznej, 2015. – S. 63-81
5. Burowska, Zofia, Głowacka Ewa : Psychodydaktyka muzyczna : zarys problematyki. – Wyd. 2 rozsz. – Kraków : Wydawnictwo Akademii Muzycznej, 2006. – S. 44-45 : Etapy rozwoju zainteresowań
6. Ciechanowska Elżbieta, Smogulecka Natalia, Olszta Katarzyna : Wpływ środowiska na preferencje muzyczne ucznia w wieku szkolnym. W: Zagadnienia edukacji muzycznej / pod red. nauk. Gabrieli Karin Konkol. – Gdańsk : Wydawnictwo Athenae Gedanenses, 2015. – S. 77-88
7. Dziecko w świecie zabawy : zabawa i radość w literaturze, muzyce i życiu codziennym / red. Bronisława Dymara. – Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2009. – (Nauczyciele Nauczycielom ; t. 17). – S. 178-186 : Zabawa i zabawowe działania dziecka w rodzinie
8. Edukacyjny aspekt uczestnictwa w kulturze muzycznej / red. Mirosława Knapik, Wiesława A. Sacher ; Wyższa Szkoła Administracji. Wydział Nauk Społecznych. – Bielsko-Biała : Wyższa Szkoła Administracji, 2007. – 118 s. : il. ; 24 cm

9. Giełdzińska, Maria : Muzyka w rodzinie, okiem gimnazjalisty. W: Zagadnienia edukacji muzycznej / pod red. nauk. Gabrieli Karin Konkol. – Gdańsk : Wydawnictwo Athenae Gedanenses, 2015. – S. 175-185
10. Głuska, Anna Antonina : Rozwój zmysłu słuchu i muzycznej wrażliwości od okresu prenatalnego do wieku przedszkolnego. W: Muzyka i my : o różnych przejawach wpływu muzyki na człowieka / pod red. nauk. Ewy Czerniawskiej. – Warszawa : Difin, 2012. – (Engram). – S. 27-40
Rozwój zmysłu słuchu i muzycznej wrażliwości w okresie prenatalnym. Odzwierciedlanie dźwięków muzycznych a mowa. Rozwój zmysłu słuchu i niezwykła wrażliwość słuchowa noworodków. Rozwój wrażliwości słuchowej w niemowlęctwie i pierwsze muzyczne preferencje. Rozwój muzycznych kompetencji w okresie poniemowlęcym. Rozwój muzyczny w okresie przedszkolnym.
11. Gordon, Edwin Elias : Teoria uczenia się muzyki : niemowlęta i małe dzieci / [przekład Ewa Klimas-Kuchtowa]. – Gdańsk : Harmonia Universalis, 2016. – 189 s. : il. ; 24 cm
12. Gordon, Edwin : Umuzycznianie niemowląt i małych dzieci : teoria i wskazówki praktyczne / [tł. z ang. Ewa Kuchtowa, Anna Zielińska]. – Kraków : „Zamiast Korepetycji”, 1997. – 127, [3] s. : nuty ; 21 cm
13. Górniok-Naglik, Alina : Działania muzyczne drogą demokratyzacji życia dzieci i dorosłych. W: Dziecko w świecie współdziałania. Cz. 2, W stronę praktyki edukacyjnej / pod red. Bronisławy Dymary. – Kraków : „Impuls” : [Poligrafia Salezjańska], 2001. – (Nauczyciele Nauczycielom ; t. 11). – S. 259-270
Demokratyczność muzyki. Współdziałanie w muzyce a zawarte w niej filary demokracji. Odpowiedzialność w muzyce a kształtowanie tolerancji u dzieci i młodzieży. Utylitaryzm w muzyce. Jej rola jako czynnika wychowawczego dzieci i młodzieży. Muzyka – wielka wychowawczyni człowieka – wnioski i postulaty.
14. Gwizdalanka, Danuta : Muzyka klasyczna. W: Encyklopedia gender : płeć w kulturze / red. Monika Rudaś-Grodzka, Katarzyna Nadana-Sokołowska, Agnieszka Mrozik [et al.]. – Warszawa : Wydawnictwo Czarna Owca, 2014. – S. 326-329
15. Holeksa-Wilkowska, Sylwia : Zainteresowania i preferencje muzyczne młodzieży na przykładzie województwa mazowieckiego. W: Zagadnienia edukacji muzycznej / pod red. nauk. Gabrieli Karin Konkol. – Gdańsk : Wydawnictwo Athenae Gedanenses, 2015. – S. 59-76
16. Kalarus, Anna : Muzyczne preferencje dzieci i młodzieży w świetle badań przeprowadzonych w wybranych szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie Krakowa. W: Zagadnienia edukacji muzycznej / pod red. nauk. Gabrieli Karin Konkol. – Gdańsk : Wydawnictwo Athenae Gedanenses, 2015. – S. 13-22
17. Kumik, Ewa : Rola rodziny w kształtowaniu rozwoju muzycznego dziecka. W: Muzyka w przestrzeni edukacyjnej : wyzwania i inspiracje / red. nauk. Rafał Majzner. – Bielsko-Biała : Wydawnictwo Naukowe Akademii Techniczno-Humanistycznej, 2015. – S. 151-163

18. Lewandowska, Kinga : Rozwój zdolności muzycznych u dzieci w wieku szkolnym. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1978. – S. 80 : Poziom kultury muzycznej w rodzinie ; S. 136-144 : Zainteresowania muzyczne dzieci i ich związek ze zdolnościami muzycznymi ; S. 152-153 : Kultura muzyczna środowiska rodzinnego dzieci mało muzykalnych
19. Lubieniecka, Małgorzata : Wychowanie dziecka a muzyka : znaczenie wychowania muzycznego w środowisku rodzinnym, przedszkolnym i szkolnym. W: Rozwój i wychowanie dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym : perspektywy i problemy / redakcja naukowa: Jolanta Karbowniczek, Anna Błasiak, Ewa Dybowska. – Kraków : Akademia Ignatianum : Wydawnictwo WAM, 2015. – S. 133-150
20. Majzner, Rafał : Uczestnictwo dzieci w młodszym wieku szkolnym w kulturze muzycznej : codzienność doświadczeń. W: Codzienność jako wyzwanie edukacyjne. T. 1 / redakcja Monika Humeniuk, Iwona Paszenda. – Wrocław : Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, 2017. – S. 154-163
21. Młodość i starość : integracja pokoleń / red. nauk. Beata Bugajska. – Szczecin : ZAPOL, 2010. – 295, [3] s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. przy ref.
Zawiera m.in.: Muzyka jako uniwersalny łącznik pokoleń.
22. Muzyka, światło, ruch w rozwoju osobowości człowieka : praca zbiorowa / pod red. Daniela Kadłubca i Adama Adamskiego. – Bielsko-Biała : Firma Poligraficzno-Wydawnicza „Compal”, 2009. – 242 s. : il. ; 24 cm
23. Muzyka w edukacji i wychowaniu / pod red. Heleny Danel-Bohrzyk przy współud. Jadwigi Uchyły-Zroski. – Katowice : Wydawnictwo UŚ, 1999. – 205, [1] s. : il. (w tym kolor.), nuty ; 24 cm. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 0208-6336 ; nr 1812)
Materiały z konferencji naukowej pt. Miejsce sztuki w pedagogice muzycznej, która odbyła się w 1997 r. w Cieszynie.
24. Od nowego rodzicielstwa do nowego dzieciństwa / redakcja Andrzej Ładyżyński, Maja Piotrowska, Jacek Gulanowski. – Wrocław : Oficyna Wydawnicza Atut - Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe, 2016. – 191, [1] s. ; 25 cm. – Bibliogr. prz rozdz.
Zawiera m.in.: Doświadczenie i oczekiwanie wsparcia przez rodziców ucznia szkoły muzycznej / Małgorzata Kramarz.
25. Pękała, Anna : Rola środowiska rodzinnego w rozwoju zdolności muzycznych małych dzieci. W: Aspekty edukacji szkolnej / red. Kazimierz Denek, Aleksandra Kamińska, Piotr Oleśniewicz. – Sosnowiec : Oficyna Wydawnicza „humanista” : Wyższa Szkoła Humanitas, 2014. – (Edukacja Jutra). – S. 205-212
26. Połusznia, Joanna : Osobowość a preferencje muzyczne. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2014. – 176 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 139-152

27. Przychodzińska, Maria : Dziecko i muzyka. – [Wyd. 2]. – Warszawa : „Nasza Księgarnia”, 1981. – S. 41-44 : Pierwsze przejawy zainteresowania muzyką ; S. 74-79 : Rozwijanie zainteresowań
28. Regner, Hermann : Nasze dzieci i muzyka : poradnik dla rodziców i wychowawców. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1995. – 119, [1] s. : err. ; 20 cm
29. Rodzina wobec współczesnych wyzwań społeczno-kulturowych. – Lublin : Wydawnictwo KUL, 2009. – 292 s. ; 24 cm. – (Centrum Badań nad Rodziną ; 3). – Bibliogr. przy poszczeg. rozdz.
Artykuły m.in. z zakresu wpływu nowych mediów na rodzinną socjalizację dziecka (ogólnie oraz Internet, seriale telewizyjne, muzyka).
30. Sacher, Wiesława Aleksandra : Słuchanie muzyki a kształtowanie emocjonalności dzieci. – Katowice : Wydawnictwo UŚ, 2004. – 156 s., [12] s. tabl. kolor. : rys., tab., err. ; 24 cm. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, 0208-6336 ; nr 2192). – Bibliogr. s. 144-153
31. Sacher, Wiesława Aleksandra : Słuchanie muzyki i aktywność artystyczna dzieci. – Kraków : „Impuls”, 1999. – S. 15-16 : Muzyka jako element środowiska dziecka
32. Sierszeńska-Leraczyk, Małgorzata : Od czego zależy sukces w muzyce?. W: Muzyka i my : o różnych przejawach wpływu muzyki na człowieka / pod red. nauk. Ewy Czerniawskiej. – Warszawa : Difin, 2012. – (Engram). – S. 161-183
Zawiera min.: S. 169-170: Zainteresowania; S. 171-175: Środowisko rodzinne jako wyznacznik osiągnięć muzycznych; S. 176-183: Rola środowiska rodzinnego – badania M. Sierszeńskiej-Leraczyk.
33. Sierszeńska-Leraczyk, Małgorzata : Rodzinne uwarunkowania twórczości muzycznej. W: Psychologia twórczości : nowe horyzonty / red. nauk. Stanisław Popek [et. al.]. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2009. – S. 206-215
34. Sierszeńska-Leraczyk, Małgorzata : Środowisko rodzinne a ciągłość i jakość edukacji muzycznej / Małgorzata Sierszeńska-Leraczyk. – Poznań : Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, 2011. – 178, [1] s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 125-132
35. Sposoby kierowania rozwojem muzycznym dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym / pod red. Ewy Zwolińskiej ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Bydgoszczy. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uczelniane WSP, 1997. – 242 s. : nuty, 1 wykr. ; 24 cm. – Bibliogr. przy ref.
Materiały I Ogólnopolskiej Konferencji Polskiego Towarzystwa Edwina E. Gordona, Bydgoszcz, 29-30 kwietnia 1997 r.
36. Tęcza, Beata : Aktywność i aktywizacja a rozwój uzdolnień muzycznych. W: Aktywność dzieci i młodzieży / red. Sabina Guz, Teresa Sokołowska-Dzioba, Andrzej Pielecki. – Warszawa : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, 2008. – S. 177-186

37. Uchyla-Zroski, Jadwiga : Muzyka źródłem aktywności dziecka. W: Aspekty edukacji szkolnej / red.: Kazimierz Denek, Aleksandra Kamińska, Piotr Oleśniewicz. – Sosnowiec : Oficyna Wydawnicza „humanista” : Wyższa Szkoła Humanitas, 2014. – (Edukacja Jutra). – S. 171-180
38. Uchyla-Zroski, Jadwiga : Rodzina a domowe muzykowanie dziecka. W: Dziecko w świecie rodziny : szkice o wychowaniu / pr. zbior. pod red. Bronisławy Dymary. – Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 1998. – (Nauczyciele – Nauczycielom). – S. 163-173
Znaczenie muzyki dla wczesnego dzieciństwa. Rola rodziny w kształtowaniu aktywnych postaw dzieci wobec muzyki. Odtwarzanie muzyki poprzez śpiew. Muzykujące rodziny.
39. Uchyla-Zroski, Jadwiga : Współdziałanie dzieci i młodzieży w toku nabywania kultury muzycznej. W: Dziecko w świecie współdziałania. Cz. 2, W stronę praktyki edukacyjnej / pod red. Bronisławy Dymary. – Kraków : „Impuls” : [„Poligrafia Salezjańska”], 2001. – (Nauczyciele Nauczycielom ; t. 11). – S. 271-280
Wzory i stereotypy osobowe kształtujące współdziałanie młodzieży i dorosłych. Pojęcie kultury muzycznej i muzycznego rozwoju dziecka. Współdziałanie – formą kształtowania dyspozycji demokratycznych.
40. Wierszyłowski, Jan : Psychologia muzyki. – Wyd. 2 rozsz. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1979. – S. 168-169 : Zainteresowania
41. Wybrane zagadnienia z psychologii muzyki : praca zbiorowa / pod red. Marii Manturzewskiej i Haliny Kotarskiej. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1990. – S. 30-349 : Charakterystyka poszczególnych okresów rozwoju muzycznego człowieka
42. Zainteresowania artystyczne dzieci i młodzieży / [red. nauk. Eugeniusz Rogalski] ; Bydgoskie Towarzystwo Naukowe. – Warszawa ; Poznań : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1987. – 103, [1] s. : wykr. ; 24 cm
43. Zmysłowska, Magdalena : Rozwój muzyczny dziecka od poczęcia do 3 roku życia : studium przypadku. W: Rozwijanie wielorakich zdolności człowieka : wybrane zagadnienia / red. Małgorzata Suświłło. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2009. – S. 69-81
44. Wolniakowska-Majewska, Zofia : Maluch w operze. – Szczecin : Opera na Zamku, 2009. – 62 s. : il. kolor. ; 26 cm. – Bibliogr. s. 62

Wydawnictwa ciągłe

45. Andrychowska, Jadwiga : Poglądy na niektóre czynniki warunkujące zainteresowania muzyczne dziecka. W: Ruch Pedagogiczny. – 1994, nr 3-4, s. 180-186
46. Będkowska, Anna : Zainteresowanie młodzieży muzyką. W: Wczoraj Dzisiaj Jutro. – 1999, nr 1-2, s. 72-81
47. Białkowski Andrzej, Grusiewicz Mirosław : Preferencje muzyczne uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 2009, nr 4, s. 27-35

Wyniki badań zgromadzone w ramach projektu "Wartości, zainteresowania i kompetencje muzyczne uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w województwie mazowieckim".

48. Białkowski Andrzej, Grusiewicz Mirosław : Zainteresowania muzyczne i główne formy ich realizowania przez uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 2009, nr 3, s. 19-29
Ogólna charakterystyka zainteresowań i preferencji muzycznych. Wyniki badań.
49. Boesche-Kopczyńska, Ewelina : Pozaszkolna edukacja muzyczna dziecka - refleksje i spostrzeżenia. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 2006, nr 5, s. 51-56
Rozważania na temat pozaszkolnej edukacji muzycznej dziecka.
50. Brzana, Mirosław : Muzyka a rozwój dziecka. W: Życie Szkoły. – 1998, nr 3, s. 149-151
51. Dymon, Mirosław : Upodobania muzyczne a typ temperamentu. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 2005, nr 2, s. 26-33
Wyniki badań.
52. Grzeszewski, Henryk : Muzyka w wychowaniu rodzinnym. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 1997, nr 10; dod. s. (14)-(15) wkładka: Przygotowanie do Życia
53. Grzeszewski, Henryk : Muzyka w wychowaniu rodzinnym. W: Problemy Rodziny. – 1999, nr 4, s. 52-54
54. Gugulska, Małgorzata : Dzieci kochają muzykę. W: Nasz Czas. – 2007, nr 2, s. 3
Rola muzyki w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym. Formy współdziałania dzieci z muzyką.
55. Kaczmarkiewicz, Maria : Zainteresowania muzyczne młodzieży w okresie przemian edukacyjnych. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 2004, nr 5, s. 262-264
56. Kądziołka, Władysław : Rola muzyki i kodów językowych w procesie komunikacji rodzinnej. W: Pedagogia Ojcostwa : katolicki przegląd społeczno-pedagogiczny. – 2015, nr 1, s. 115-124
57. Kierył Maciej, Karpińska Bożena : Muzyka w okresie ciąży. W: Klinika Perinatologia i Ginekologia. – 1996, supl. 13, s.131-134. – Bibliogr.
58. Klimas-Kuchtowa, Ewa : Jeszcze słowo o miejscu muzyki w życiu młodzieży. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 2004, nr 5, s. 265-270
Wyniki badań przeprowadzonych wśród młodzieży dotyczących przede wszystkim muzyki młodzieżowej. Upodobania muzyczne. Kultura muzyczna młodzieży.
59. Klimas-Kuchtowa, Ewa : Muzyka w różnych fazach życia rodziny. W: Zeszyty Wszechnicy Świętokrzyskiej. – T. 10 (1999), s. 113-126
60. Klimas-Kuchtowa, Ewa : Preferencje muzyczne młodzieży. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 1994, nr 4, s. 168-172

61. Konieczna-Nowak, Ludwika : Preferencje muzyczne a właściwości psychiczne młodzieży w świetle wybranych badań empirycznych. W: Chowanna. – T. 1 (2014), s. [87]-98
Wpływ środowiska na preferencje i wartościowanie różnych gatunków muzycznych. Badania nad stereotypowymi obrazami słuchaczy wybranych gatunków muzycznych. Wyniki badań wskazują, że muzyka jest odzwierciedleniem problemów codzienności.
62. Klimas-Kuchtowa, Ewa : Dziecko i muzyka dawna. W: Zeszyty Wszechnicy Świętokrzyskiej . – T. 18 (2003), s. 137-144
63. Kozłowska Jadwiga, Curyło Marta : Zastosowanie wybranych form muzycznych u kobiet w okresie ciąży - próba oceny. W: Postępy Rehabilitacji. – 2003, nr 17 (2), s. 77-90. – Bibliogr.
Jedną z metod pozytywnego oddziaływania na kobiety w okresie ciąży jest muzyka. Cel. Niniejsza praca miała na celu: (1) wybór form muzycznych do stosowania u kobiet ciężarnych, (2) próbę oceny wpływu wybranych utworów muzycznych na stan psychofizyczny słuchaczek szkół rodzenia. Materiał i metody badań. W pracy posłużono się eksperymentem polegającym na odtwarzaniu audycji muzycznych w czasie zajęć w szkołach rodzenia. W pracy zastosowano ankietę. Przeprowadzono także wywiady z lekarzami oraz dyplomowanym muzykiem. Zebrany materiał podzielono na dwie grupy w zależności od uczestnictwa w zajęciach szkół rodzenia. Wyniki. Badania skuteczności zastosowanej muzyki w okresie ciąży potwierdziły jej wpływ na stan psychofizyczny kobiet. Muzyka przyczyniła się do poprawy samopoczucia położnic, zwiększenia koncentracji, ułatwienia i uprzyjemnienia wykonywania ćwiczeń fizycznych. Badane panie odczuwały pozytywny wpływ muzyki, co znalazło potwierdzenie w odtwarzaniu jej podczas ćwiczeń domowych. Wnioski. Potwierdzono, iż dziecko znajdujące się w łonie matki nie pozostaje obojętne na dźwięki muzyczne. Położnice ćwiczące przy akompaniamencie muzycznym odczuwały uspokajający wpływ muzyki relaksacyjnej na płód. Zjawisko to niewątpliwie przyczynia się do pogłębienia więzi między matką a dzieckiem - uwrażliwia przyszłą matkę na potrzeby rozwijającego się dziecka.
64. Labiak, Damian : Zainteresowania muzyczne młodzieży licealnej. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2003, nr 3, s. 21-23
65. Majzner, Róża : Znaczenie twórczej aktywności muzycznej w rozwoju dziecka. W: Konteksty Pedagogiczne. – 2015, nr 2, s. 89-101
66. Marchwicka, Ewa : Muzyka współczesna a dzieci. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 1997, nr 2, s. 58-66
67. Marciniak, Maciej : Nauczyciele i rodzice rozwijają zdolności muzyczne dzieci. W: Nowe w Szkole. – 2002, [nr] 4; dod. s. 21-22 Szkoła w Społeczności
68. Misiewicz, Ewa : Rodzinne uwarunkowania zainteresowań muzycznych dzieci w młodszym wieku szkolnym. W: Słupskie Prace Humanistyczne. – Nr 13b (1996), s. 149-169
69. Misiewicz, Ewa : Rola rodziny w rozwoju zainteresowań muzycznych dzieci w wieku wczesnoszkolnym. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 1996, nr 4, s. 159-164. – Bibliogr.
Badania i ich analiza.

70. Lachowicz, Olga : Muzyka w wychowaniu. W: Wychowawca. – 2007, nr 4, s. 18-19. – Bibliogr.
71. Lewandowska, Kinga : Środowisko rodzinne jako czynnik warunkujący rozwój muzykalności dzieci w wieku przedszkolnym. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 1991, nr 4, s. 194-200
72. Oleszko, Teresa : Zainteresowania muzyczne dzieci sześcioletnich. W: Wychowanie w Przedszkolu. – 1995, nr 5, s. 267-271
73. Pałosz, Paulina : Przegląd badań nad uwarunkowaniami preferencji muzycznych. W: Przegląd Psychologiczny. – 2009, nr 2, s. [151]-180
74. Parkita, Ewa : Muzyczne upodobania współczesnej młodzieży = Musical preferences of contemporary youth. W: Studia Pedagogiczne (Kielce). – T. 24 (2014), s. 459-474
75. Ploch, Leszek : Środowisko rodzinne jako czynnik warunkujący rozwój muzykalności członków Integracyjnego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowiaci”. W: Wspólne Tematy. – 2008, nr 4, s. 44-50
Wpływ środowiska rodzinnego na rozwój muzykalności dzieci z różnym stopniem niepełnosprawności.
76. Poręba Aneta, Dudkiewicz Dariusz, Drygalski Marcin : Wpływ dźwięków muzycznych na zachowanie się wybranych parametrów kardiokograficznych u kobiet w ciąży donoszonej. W: Ginekologia Polska. – 2000, nr 71 (8) : XXVII Kongres Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego „Profilaktyka w położnictwie i ginekologii”, s. 915-920. – Bibliogr.
27 Kongres Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego pt. Profilaktyka w położnictwie i ginekologii Szczecin 13-16.09. 2000 - Cz. 2 materiałów zjazdowych zamieszczono w nr 9. Przeprowadzono prospektywne badania u 38 kobiet w ciąży donoszonej, celem oceny zachowania się wybranych parametrów kardiokograficznych podczas słuchania przez ciężarne różnych rodzajów muzyki. Do badania kwalifikowano kobiety z ciążą fizjologiczną, bez czynności skurczowej. U kobiet ciężarnych wykonywano kardiokograficzny test niestresowy (NST), a następnie kontynuując zapis odtwarzano trzy rodzaje muzyki: o wolnym tempie (utwory relaksacyjne), o średnim tempie (utwory aktywizujące), o szybkim tempie (utwory pobudzające). Oceniono: częstość skurczów macicy, podstawową częstość serca płodu (FHR), częstość ruchów płodu, częstość akceleracji, częstość deceleracji, średnią wartość oscylacji. Stwierdzono, że muzyka wpływa na zachowanie się płodu.
77. Sienkiewicz-Wilowska, Julia Anastazja : Muzyka a rozwój dziecka. W: Wychowanie w Przedszkolu. – 2012, nr 2, s. 18-22
Funkcje muzyki we wspieraniu rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym. Rozwijanie zainteresowań muzycznych dziecka. Kształtowanie podstawowych umiejętności muzycznych.
78. Strzelecki, Wojciech : Muzykoterapia systemowa jako forma wspierania rodziny. W: Pielęgniarstwo Polskie. – 2013, nr (2), s.121-127. – Bibliogr.
Rodzina jest pierwszym środowiskiem wychowawczym i społecznym człowieka. To właśnie rodzina jest podstawowym systemem, w którym zachodzi pierwotna socjalizacja oraz modelowane są zachowania jednostki. Dlatego też, że jej rola w kształtowaniu osobowości człowieka jest niezwykle istotna, również i wszelkie nieprawidłowości, w ramach systemu rodzinnego, szczególnie silnie wpływają na człowieka, będącego elementem tego systemu. Skutki egzystowania w rodzinie dysfunkcyjnej mają też charakter długotrwały i zakłócają funkcjonowanie człowieka również w życiu dorosłym. Psychoterapia systemowa zakłada konieczność oddziaływania na cały system rodzinny w celu poprawy funkcjonowania

poszczególnych jej członków. Celem może być albo zmiana struktury rodzinnej, albo poprawa relacji komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi podmiotami. Założenia muzykoterapii systemowej opierają się na zasadach psychoterapii systemowej, jednak muzykoterapia jako forma terapii przez sztukę posługuje się metodami niewerbalnymi, co może znacząco poprawić jakość oddziaływań terapeutycznych, jako że w rodzinach dysfunkcyjnych system komunikacyjny jest nierzadko silnie zaburzony.

79. Szvarcman, Dorota : Ucho w pieluchach. W: Polityka. – 2007, nr 27, s. 69-70
80. Uchyla-Zroski, Jadwiga : Rodzinne muzykowanie jako doświadczanie wartości. W: Z Doświadczeń Pedagoga. – 2000, nr 1, s. 95-115
81. Wiśniewski, Dariusz : Rodzinne „sprawstwo” inteligencji muzycznej dziecka. W: Pedagogika Rodziny. – 2011, nr 2, s. 89-94
82. Woźniak, Marzena : Mały świat wielkich ludzi, czyli preferencje muzyczne młodzieży gimnazjalnej. W: Wychowanie Muzyczne w Szkole. – 2006, nr 2, s. 29-40
Wyniki badań.
83. Woźniak, Marzena : Uszanujmy różne upodobania muzyczne. W: Edukacja i Dialog. – 2007, nr 1 (2007), s. 45-47